

1. Негізгі ережелер

Қабылдау емтиханының бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары негізінде 8D01505–География білім беру бағдарламасына докторантураға түсетін тұлғалар үшін жасалды және «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕ АҚ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша оқуға қабылдау қағидалары бекітілген.

8D01505 – География білім беру бағдарламасы бойынша қабылдау емтиханы күнтізбелік жылдың 04-20 тамыз аралығында университет базасында өткізіледі. Докторантураға қабылдау ағымдағы жылдың 28 тамызында аяқталады. Қабылдау емтиханын тапсыру күні мен уақыты, орны университет сайтында жарияланады.

Қабылдау емтиханы эссе жазудан және сұхбаттан тұрады. Қабылдау емтиханының нәтижелері 100 балдық шкала бойынша бағаланады, бұл ретте эссенің үлес салмағы 20 баллды, сұхбаттасудың үлес салмағы 30 баллды, емтихан сұрақтары 50 баллды құрайды және өткізілгеннен кейінгі күні жарияланады. 8D01505 – География білім беру бағдарламасына түсу үшін шекті балл 75 балл болып табылады.

2. Қабылдау емтиханының мақсаттары мен міндеттері

Қабылдау емтиханының мақсаты – талапкердің докторантураға теориялық және практикалық дайындығын, білім, білік және дағдыларының дайындық саласындағы докторантура талаптарына сәйкестік деңгейін анықтау.

Қабылдау емтиханының міндеттері:

- 8D015 Жаратылыстану пәндері бойынша педагогтарды даярлау бағыты, D015-«География педагогтерін даярлау» білім беру бағдарламалары тобы бойынша теориялық негіздердің білім деңгейін тексеру;
- ғылыми-зерттеу қызметінің дағдылары мен қабілеттерін анықтау;
- оқу және ғылыми әдебиеттердегі тиісті ережелерге сілтемелермен жұмыс істеу қабілетін тексеру;
- ойлау мәдениетін, зерттеу нәтижелерін дұрыс рәсімдеу қабілетін анықтау;
- кәсіби функцияларды жүзеге асыруға байланысты мақсаттар қою және міндеттерді тұжырымдау қабілетін бағалау;
- арнайы кәсіби терминология мен лексиканы меңгеру деңгейін бағалау.

3. Докторантураға түсетін тұлғалардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Философия докторы (PhD) ғылыми атағын алу үшін 8D01505–География білім беру бағдарламаларын меңгергісі келетін тұлғалар үшін білім берудің алдыңғы деңгейі магистр дәрежесі болып табылады. 8D01505–География білім беру бағдарламасына кемінде 9 (тоғыз) ай кем емес жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар қабылданады.

8D01505 – География бағдарламасы бойынша докторантураға азаматтарды қабылдау тәртібі «І.Жансүгіров атындағы Жетісу университеті» КЕ АҚ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша оқуға қабылдау ережесімен бекітілген.

Үміткер докторантураға, сондай-ақ ғылыми-зерттеу қызметіне дайын болуы керек. Өтініш беруші заманауи зерттеу әдістерін жетік білуі керек. Сонымен қатар, үміткер келесі ғылыми және әдістемелік дағдыларға ие болуы керек:

Білу:

- Заманауи тенденцияларын, бағыттары мен заңдылықтарын дамыту, отандық және әлемдік ғылым, биология, экология және білім беру;

Білуі керек:

- Басқару психологиясының даму заңдылықтарын; басқарудың функционалдық механизмдері және басқарудың психологиялық әдістері, басқару шешімдерін қабылдаудың психологиялық аспектілерін интеграциялау;

- Ғылым тарихы мен философиясы саласындағы білімді қолдана отырып, тұтас жүйелік дүниетаным негізінде кешенді, соның ішінде пәнаралық зерттеулерді жобалау және жүзеге асыру.

Меңгеруі:

- Жоғарғы оқу орындарында географияны оқыту әдістерін меңгеру, оқыту үдерісінде оқытудың инновациялық әдістемелерін және бағалау технологияларын қолдану, қазақстандық қоғамды жаңғырту мен цифрландыруда оқу-тәрбие үдерісін басқару.

- Педагогикалық үрдісті ғылыми талдау, болжау, жоспарлау және басқару әдістерін, тәжірибе жүргізу дағдыларын; ғылыми зерттеулерді жоспарлауды; есептерді рәсімдеуді; зерттеу нәтижелерін талдауды пайдалану;

Келесі кәсіби дағдыларға ие болу:

- географиялық білім беру саласында жүйелі түсінуді, зерттеу дағдылары мен әдістерін меңгеруді, кәсіби этика мен академиялық адалдықты сақтауды көрсету;

- оқу-тәрбие үрдісіне ғылыми зерттеулер мен географиялық үлгілеу нәтижелерін енгізу;

- заманауи ГАЖ көмегімен кеңістіктік ақпаратты өңдеуді, картаға түсіруді және деректерді талдауды орындау;

- заманауи ГАЖ технологияларын пайдалана отырып, жаһандық табиғи және әлеуметтік-экономикалық кеңістікті ұйымдастыруды жобалау;
- зерттеу мен модельдеудің заманауи әдістерін пайдалана отырып, география ғылымы мен білім беру саласындағы ғылыми жобаларды әзірлеу;

4. ЭССЕ түрлері мен бағалау критеріі

Теориялық білім, әлеуметтік және жеке тәжірибе негізінде өз дәлелдерін құра білу көрінетін аналитикалық және шығармашылық қабілеттердің деңгейін анықтау үшін эссенің келесі түрлері ұсынылады:

ЭССЕ түрлері	Сипаттамасы	Эссе көлемі
Дәйектілігі	ғылыми-зерттеу қызметіне ынталану уәждер туралы үміткерлердің дәлелдері (research statement)	250 сөзден кем емес
Ғылыми-аналитикалық	үміткерлердің болжамды зерттеудің өзектілігі мен әдіснамасын негіздеу (research proposal)	
Тақырыптық-проблемалық	пәндік білімнің өзекті аспектілері бойынша авторлық позицияны ұсыну	

ЭССЕ бағалау критеріі

Критерии	Дескрипторы	Балл
Тақырыпты ашу тереңдігі	мәселе теориялық деңгейде ашылуы, ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, әртүрлі дереккөздерден алынған ақпараттар қолданған	4
	мәселені ашуда өзіндік көзқарас (ұстаным, көзқарас) ұсынылған	2
Аргументтелуі, дәлелдеу базасы	дәлелдердің болуы, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау, жекеден жалпыға, жалпыдан жекеге дейін ойлау қабілеті	6
Композициялық тұтастық және баяндау логикасы	композициялық тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттерінің логикалық байланысы, қорытынды бар	4
Жазу мәдениеті	академиялық жазудың озық деңгейі көрсетілген (ғылыми терминологияны білу, лексика, грамматика, стилистика)	4
Ең жоғарғы балл		20

* А қосымшасында білім беру бағдарлама тобының эссе сұрақтары берілді

5. Сұхбат тәртібі және бағалау критерийлері

Сұхбат 8D01505–География докторантурасына түсу емтиханның міндетті бөлігі болып табылады және бейнежазбаны міндетті түрде қолдану арқылы, қашықтықтан жүргізіледі.

Сұхбат басталар алдында емтихан комиссиясының хатшысы үміткерді комиссиямен таныстырады, сұхбаттың басталғаны туралы хабарлайды және бейнежазбаны қосады.

Үміткер камераға сәйкестендіру үшін жеке куәлік береді..

Сұхбаттың ұзақтығы 20 минутқа дейін.

Сұхбаттың бағалау – барлық комиссия мүшелерінің жинаған ұпайларының қосындысының орташа арифметикалық мәнімен есептейді.

5.1 Сұхбаттасуды бағалау критерийі

Сұхбаттасу үміткердің кәсіби және жеке қасиеттерін, ғылыми-зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

№	Критерийі	Дескриптор	Балл
1.	Дәйектілігі	Таңдалған ББ бойынша докторантурада оқуға және белгілі бір ЖОО-ға түсуге арналған уәждерді дәлелдей алуы. Оқуды аяқтағаннан кейінгі кәсіби және жеке осы перспективаларын көре білуі.	6
2	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пәндік саладағы ғылыми-зерттеу қызметі үшін қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесін меңгеруі.	9
3.	Креативтілік	Ойлаудың өзіндік ерекшелігі, проблемаларды, ситуациялық мәселелерді шешудің шығармашылық және балама тәсілдерін қолдана алуы.	9
4.	Коммуникативтілік	Өз көзқарасын қысқа, көрнекі, мағыналы, дәлелді түрде жеткізе білуі, түйінді қорытынды жасай алуы Тілді меңгеру дағдысы	6
Ең жоғарғы балл			30

Сұхбат кезінде қойылатын сұрақтар үлгісі:

1. Илияс Жансүгіров атындағы Жетісу университетін таңдауыңызға қандай факторлар әсер етті?
2. Сіздің болашақтағы академиялық және кәсіби даму жоспарларыңыз қандай? Осы білім беру бағдарламасын таңдаудың негізгі себебі неде?
3. Университет пен білім беру бағдарламасының мүмкіндіктері сіздің мақсаттарыңызға қол жеткізуге қалай ықпал етеді деп ойлайсыз?

4. Университет қабырғасында білім алатын болсаңыз, оқу орнының дамуына қандай үлес қоса аласыз? Өз қабілеттеріңіз бен тәжірибеңіз арқылы университетке қандай пайда әкелесіз?
5. Осы университетке түсу сіздің алдыңыздан қандай жаңа мүмкіндіктер ашады деп есептейсіз? Ғылыми және шығармашылық қабілеттеріңізді қалай дамытасыз?
6. Таңдаған мамандығыңызға қатысты қандай да бір тәжірибеңіз немесе дайындық деңгейіңіз бар ма?
7. Егер жаңа мамандық таңдасаңыз, академиялық бағытыңызды өзгертуге не түрткі болды?
8. Қандай қосымша білім беру курстарына, тренингтерге немесе бағдарламаларға қатыстыңыз? Ол жерде меңгерген дағдыларыңызды тәжірибеде қалай қолдандыңыз?
9. Оқу немесе қоғамдық қызмет барысында өзіңіз ерекше бағалайтын жетістіктеріңіз бар ма? Солар туралы қысқаша айтып беріңіз.
10. Сізге жеке жұмыс форматы жақын ба, әлде топпен жұмыс істеу ыңғайлы ма? Командалық жобаларда көбіне қандай рөл атқаруға бейімсіз?
11. Сіз немен айналысасыз және жақын арада оқудан басқа не істеуді жоспарлап отырсыз? 10 жылдан кейін өзіңізді қай жерде көресіз?
12. Неліктен сіз осы мамандықты таңдадыңыз? Неліктен докторлық дәрежеге ие болғыңыз келеді? Кіммен жұмыс істегіңіз келеді? Өз салаңыздың дамуына қандай үлес қосқыңыз келеді? Сізді қандай ғылыми сұрақтар қызықтырады?
13. Сіз таңдаған бағытта мансапты қалай дамытасыз?
14. Егер сіз жоспарланған салада мансап құра алмасаңыз, қалай әрекет етесіз?
15. Сіз қандай зерттеу тақырыбын таңдағыңыз келеді? Неліктен бұл зерттеу тақырыпты таңдадыңыз?
16. Сіздің зерттеулеріңіз тиімді болады деп ойлайсыз ба? Олар қандай нәтижеге әкеледі? Қазіргі зерттеуші қандай болуы керек? Оны сипаттаңыз.
17. Біздің университет сізге ғылыми-зерттеу жұмыстарында қалай көмектесе алады? Осы тақырып бойынша зерттеулер жүргізу біздің университетке не береді? Неліктен бұл маңызды болуы мүмкін?
18. Интернеттің қазіргі қоғамдағы ролін ашыңыз?
19. Биологиялық және педагогикалық зерттеулер жүргізу үшін қажетті заманауи тәсілдер туралы не білесіз?
20. Қазіргі жағдайда зерттеу жұмыстарын қалай ұйымдастырар едіңіз?

6. Білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтарының құрылымы мен мазмұны

6.1 Электронды емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блок	Сұрақ сипаттамасы	Балл
------	-------------------	------

1-сұрақ	теориялық-теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	10
2-сұрақ	практикалық-функционалдық құзыреттіліктердің қалыптасу дәрежесін анықтайды (пәндік салада әдістемелерді, технологиялар мен техниканы қолдана білу)	20
3-сұрақ	зерттелетін пәндік саланы жүйелі түсінуді, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді (жүйелі құзыреттіліктерді) анықтайды	20
Ең жоғарғы балл		50

Емтихан сұрақтарын құрастыру кезінде Дублиндік дескрипторларға, Блум таксономиясына сәйкестікті сақтау қажет, осылайша үміткерлердің жауаптары кезінде пәндік саладағы жүйелі түсініктерін, зерттеу әдістемесі мен әдістерін білу деңгейін, идеяларды сыни тұрғыдан талдау, синтездеу және бағалау қабілетін анықтауға болады.

6.2 Электронды емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критеріі:

Сұрақтар	Бағалау критеріі	Балл
1-сұрақ	зерттелетін пән саласының негізгі процестері туралы білімді көрсетеді; сұрақты ашу тереңдігі мен толықтығы	5
	талқыланатын мәселе бойынша жүйелі және дәйекті түрде өз пікірін білдіреді	3
	тұжырымдамалық-категориялық аппаратты, ғылыми терминологияны меңгерген	2
	Барлығы	10
2-сұрақ	пән саласындағы мәселелерді шешу үшін әдістерді, технологияларды қолданады	8
	құбылыстарды, оқиғаларды, процестерді дәлелдейді, салыстырады, жіктейді; практикалық дағдыларға негізделген қорытындылар жасайды	7
	әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты талдайды	5
	Барлығы	20
3-сұрақ	теориялық және практикалық нұсқаулықтарды, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі тенденцияларын сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды	8
	пәндік білімнің негізгі мәселелерін түсіндіруде әдіснамалық тәсілдерді синтездейді	7
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдау кезінде себеп-салдарлық байланыстарды анықтайды	5
	Барлығы	20
Ең жоғарғы балл		50 балл

* Б қосымшасында білім беру бағдарлама тобының емтиханды қабылдауға арналған бейінді пәндер бойынша сұрақтар тізімі

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДАЛУҒА АРНАЛҒАН БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ТАҚЫРЫПТАР ЖҮЙЕСІ

1 БӨЛІМ. ГЕОГРАФИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУДІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ

1.1 Географиялық білім берудің мазмұны

- Географиялық білім беру ортасының құрылымы;
- Географиялық білім беру мазмұнының негізгі компоненттері.;
- Теориялық және эмпирикалық білім меңгерудің тиімді әдістері мен технологиялары.
- Жалпы және жеке географиялық түсініктер;
- Жалпы түсініктерді меңгерудің индуктивті және дедуктивті жолдары.
- Заңдылықтар туралы білімді қалыптастыру әдістері.
- Географияны оқыту әдістемесінің дидактика, психология және география ғылымдарымен байланыстары.

1.2 Географияны оқытудың интербелсенді әдістері мен технологиялары

- Заманауи интербелсенді және белсенді оқыту әдістері.;
 - Географияны оқытуда жалпы және жеке түсініктерді қалыптастырудың негізгі шарттары мен тәсілдері
- Географияны оқыту үрдісінде қолданылатын заманауи белсенді және интербелсенді әдістердің білім алушылардың функционалдық сауаттылықтарын қалыптастырудағы маңызы;
- Жоғарғы оқу орындарында географияны оқытуда қолданылатын каоллаборативті және, өзекті оқыту, сын тұрғысынан ойлауды дамыту технологиялары;
- Табиғи және әлеуметтік-экономикалық үрдістер мен құбылыстар арасындағы бірізді себер-салдарлы байланыстарды зерделеу әдістер

1.3 Географиялық білім берудегі заманауи геоақпараттық технологиялар

- Жоғарғы мектепте географияны оқытуда геоақпараттық жүйелер технологияларын пайдаланудың әдістемелік ерекшеліктері;
- Білім алушылардың геоақпараттық сауаттылықтарын дамытудың тиімді әдістері;- табиғи үрдістер мен құбылыстардың түзілу заңдылықтары зерделеудегі маңызы;
- Қазіргі заманауи сандық карталарды білім алушылардың білу, түсіну және оқу дағдыларын қалыптастырудың тиімді әдістері;
- Заманауи сандық білім беру технологиялары мен контенттерінің география мұғалімдерін ақпараттық-коммуникациялық сауаттылықтарын дамытудағы маңызы;
- Қазіргі кезеңдегі география ғылымдарының интеграциялануындағы картография мен географиялық ақпараттық жүйелердің маңызы;
- Білім алушылардың танымдық белсенділіктерін арттыратын заманауи ақпараттық коммуникациялық технологиялар;
- Заманауи сандық интербелсенді интернет карталарды. білім көзі ретінде пайдалану әдістері.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Бахишева С.М. *Педагогикалық жобалау: теориясы мен технологиясы.* — Алматы: Дәуір, 2011. — 336 б.
2. Оразбаева Г.Н. *Географияны оқыту әдістемесі.* — Алматы: Білім, 2020. — 310 б.
3. Нұрғалиева Г.К. *Педагогика және дидактика негіздері.* — Алматы: Эверо, 2013. — 264 б.
4. Байжанов Б.С. *Географияны оқыту әдістемесі бойынша практикум.* — Алматы: Қазақ университеті, 2015. — 210 б.
5. Молдағалиева Ж.К. *Географияны оқыту әдістемесі.* — Алматы: Нұр-Принт, 2015. — 240 б.
6. Жанпейісова М.М. *Модульдік оқыту технологиясы.* — Алматы: Ғылым, 2002. — 312 б.
7. Иманбаева С.Т. *Инновациялық педагогикалық технологиялар.* — Алматы: Қазақ университеті, 2016. — 220 б.
8. Сүлейменова Г.К. *Заманауи педагогикалық технологиялар.* — Алматы: Бастау, 2017. — 198 б.
9. Мұхамеджанова Р.К. *Мектептегі экологиялық білім беру.* — Алматы: Бастау, 2014. — 176 б.
10. Әбішев Қ.С. *Қазақстан географиясы және оны оқыту әдістемесі.* — Алматы: Мектеп, 2018. — 280 б.
11. Керімқұлова А.Б. *Геоэкология және географиялық білім беру.* — Алматы: Қазақ ұлттық университеті, 2020. — 240 б.
12. Жакыпбекова Г.Т. *Интерактивті оқыту әдістері.* — Алматы: Атамұра, 2019. — 196 б.
13. Оспанова А.К. *География және экологиялық білім беру негіздері.* — Павлодар: Керекү, 2016. — 180 б.
14. Сейтқазиев Ә.С. *Географияны оқыту әдістемесінің негіздері.* — Алматы: Alem Book, 2023. — 258 б.

2 БӨЛІМ. КАРТОГРАФИЯ ЖӘНЕ ФИЗИКАЛЫҚ ГЕОГРАФИЯ НЕГІЗДЕРІ

2.1 Картография негіздері

- Жердің беткі ауданы, пішіні мен өлшемдері;
- Жердің физикалық (топографиялық) беті.
 - Ф.Н. Красовский эллипсоидының өлшемдері.
- Картографиялық бұрмалаудың түрлері және олардың пайда болу себептері;
- Картографиялық проекциялардың негізгі түрлері

2.2 Жалпы жертану

- Жердің Күн жүйесіндегі орны;
- Жердің өз білігінен және Күнді айнала қозғалуының нәтижесінде туындайтын ырғақты құбылыстардың географиялық маңызы

- Жер бедері, жер бедерін түзуші үрдістер.
- Жер бедері пішіндері: формалары мен түрлері.
- Климат және климаттүзуші факторлар;
- Климаттың жіктелуі;
- Негі және өтпелі климат белдеулері.
- Өзендердің морфологиясы, гидрографиялық торы.
- Өзендердің коректену режимінәң негізгі ерекшеліктері.

2.3 Топырақ географиясы

Топырақтың түзілуіне әсер ететін абиотикалық және биотикалық факторлар;

- Топырақтың механикалық құрамы негізгі типтері;
- Топырақтың зоналық таралу ерекшеліктері.

2.4 Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы

- жеке материктердің геологиялық құрылысы, табиғатының қалыптасу кезеңдері;

- жеке материктердің ірі тектоникалық құрылымдары. Қазіргі неотектоникалық қозғалыстар;

- жеке материктердің климат белдеулері;

- жеке материктердің табиғат зоналарының топырағы, органикалық дүниесі;

- жеке материктердің табиғатының адамның шаруашылық әрекетінен өзгеруі ерекше қорғау аумақтары.

2.5 Қазақстанның физикалық географиясы

- Қазақстан Республикасы аумағының геологиялық даму тарихы;

- Ірі тектоникалық құрымдарының таралу ерекшеліктері.

Табиғатының қалыптасу кезеңдері

- Қазақстанның пайлалы қазбаларының түзілі мен таралу заңдылықтары;

- Қазақстанның ежелгі және эпигерциндік платформаларының жер бедері;

- Қазақстанның ірі қатпарлы бедеулерінің жер бедерінің ірі пішіндері;

- Қазақстанның климаты, ішкі сулары, топырағы мен органикалық дүниесі;

- табиғатының адамның шаруашылық әрекетінен өзгеруі, ерекше қорғау аумақтары.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Берлянт, А.М. *Картография және геоақпараттық жүйелер.* — Алматы: Қазақ университеті, 2015. — 448 б.
2. Тикунов, В.С. *Геоақпараттық жүйелер және цифрлық картография.* — Алматы: Қазақ университеті, 2017. — 412 б.

3. Исаченко, А.Г. *Материктер мен мұхиттардың физикалық географиясы.* — Санкт-Петербург: СПбМУ, 2013. — 512 б.
4. Арманд, А.Д. *Жалпы жертаңу негіздері.* — Алматы: Жоғары мектеп, 2012. — 416 б.
5. Хромов, С.П., Мамонтова, Л.И. *Метеорология және климатология.* — Алматы: Гидрометеоиздат, 2016. — 560 б.
6. Алисов, Б.П., Полтараус, Б.В. *Климатология.* — Алматы: Қазақ университеті, 2014. — 450 б.
7. Добровольский, Г.В., Никитин, Е.Д. *Топырақтану негіздері.* — Алматы: Қазақ университеті, 2016. — 560 б.
8. Ковда, В.А. *Топырақ туралы ілім негіздері.* — Алматы: Ғылым, 2013. — 432 б.
9. Герасимов, И.П. *Әлем топырақ географиясы.* — Алматы: Ғылым, 2012. — 480 б.
10. Маккавеев, Н.И. *Гидрология негіздері.* — Алматы: Гидрометеоиздат, 2014. — 512 б.
11. Шнитников, А.В. *Гидрографиялық тор және өзендер географиясы.* — Алматы: Қазақ университеті, 2013. — 376 б.
12. Лобова, Е.В. *Қазақстанның физикалық географиясы.* — Алматы: Қазақ университеті, 2016. — 344 б.
13. Бейсенова, Ә.С. *Қазақстанның физикалық географиясы.* — Алматы: Ғылым, 2001. — 238 б.
14. Әбішев, Қ.С. *Қазақстан географиясы.* — Алматы: Мектеп, 2018. — 280 б.

3. БӨЛІМ. ГЕОГРАФИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ

3.1 Теориялық және эмпирикалық зерттеу әдістері

- Географиялық зерттеулердің мақсаттары мен міндеттері, теориялық - әдіснамалық негіздері;
- Географиялық зерттеулерде қолданғылатын теориялық зерттеулердің мақсаты мен міндеттері;
- Географиялық зерттеулерде қолданғылатын эмпирикалық зерттеулердің мақсаты мен міндеттері, жүзеге асыру кезеңдері;
- Географиялық зерттеулерде қолданғылатын ғылыми ақпараттардың негізгі түрлері;
- географиялық ақпараттарды іздеу және ғылыми зерттеулерде пайдаланудың тиімді әдістері.

3.2 Далалық және қашықтықтан зерттеу әдістері

- Далалық зерттеу әдістерінің мақсаты мен міндеттері, атқаратын қызметтері;
- Далалық экспедициялық зерттеу кезеңдері, нешақты мәліметтерді жинау әдістері;
- Далалық зерттеулерде жинақталған мәліметтерді камералық өңдеу;

- Зерттеу нәтижелерін талдау, жинақтау және ғылыми басылымдарға ұсыну;
- Ғарықтық түсіру әдістерінің географиялық зерттеулерді ғылыми негіздеудегі маңызы;
- қашықтықтан зодлау әдістерін географиялық карталар жасауда пайдалану;
- Қашықтықтан түсіру әдістерін өңірдің экологиялық мәселелерін зерттеуде пайдалану;

3.3 Диссертациялық зерттеулердер

- PhD докторлық диссертацияларды дайындауға қажетті эмпирикалық мәліметтерді талдау, жинақтау жүйелеу әдістері
- Диссертацияны дайындаудың мақсаты мен міндеттері, құрылысы мен мазмұны;
- Ғылыми экспериментті жоспардау және жүзеге асыру кезеңдері мен әдістері;
- Эксперименттің нәтижелерін ғылыми басылымдарға жарялауға қойылатын талаптар;
- Диссертациялық зерттеу нәтижелерін талқылау және қорғауға ұсыну;
- Докторлық диссертация нәтижелерін халықаралық басылымдарда жарялауға қойылатын талаптар;
- Диссертациялық зерттеулердің мәтініндегі кестелерды, диаграммаларды карталарды, модельдерді рәсімдеуге қойылатын талаптар;
- Қазақстан Республикасындағы ғылыми-техникалық ақпарат көздерінің негізгі түрлері, олардың ғылыми зерттеулерді жүзеге асырудағы маңызы.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Исаченко, А.Г. *Физикалық география және географиялық зерттеу әдістері.* — Санкт-Петербург: СПбМУ, 2013. — 336 б.
2. Петров, К.М. *Далалық географиялық зерттеу әдістері.* — Алматы: Білім, 2012. — 288 б.
3. Герасимов, И.П. *Географиялық зерттеулерді ұйымдастыру негіздері.* — Алматы: Ғылым, 2011. — 402 б.
4. Лурье, И.К. *Геоақпараттық технологиялар және география.* — Алматы: Қазақ университеті, 2016. — 360 б.
5. Сочава, В.Б. *Ландшафтық зерттеу әдістері.* — Новосибирск: Ғылым, 2014. — 310 б.
6. Арманд, А.Д. *Географиялық модельдеу негіздері.* — Алматы: Жоғары мектеп, 2013. — 276 б.
7. Хаин, В.Е. *Геотектоника және геологиялық талдау әдістері.* — Алматы: Недра, 2015. — 480 б.
8. Добрынин, Б.Ф. *Жерді қашықтықтан зондтау әдістері.* — Алматы: Геодезия, 2017. — 420 б.

9. Лурье, И.К., Савиных, В.П. *Ғарыштық әдістер және география.* — Алматы: Қазақ университеті, 2015. — 390 б.
10. Герасимов, И.П., Касимов, Н.С. *География ғылымының әдіснамасы.* — Алматы: Қазақ университеті, 2012. — 444 б.
11. Виноградов, Б.В. *Экспедициялық географиялық зерттеулер.* — Алматы: Ғылым, 2013. — 320 б.
12. Фролов, А.П. *Географиядағы ғылыми зерттеулер негіздері.* — Алматы: Білім, 2014. — 296 б.
13. Киселев, В.Н. *Ғылыми зерттеу және диссертациялық жұмыс негіздері.* — Алматы: Инфра-М, 2016. — 340 б.
14. Новиков, А.М. *Ғылыми зерттеу жұмысының теориясы мен практикасы.* — Алматы: Логос, 2015. — 272 б.
15. Баранов, С.Н. *Географиялық деректерді өңдеу және талдау.* — Алматы: Қазақ университеті, 2017. — 410 б.
16. Беркінбай, О.Б., Шабдарбаева, Г.С. *Қазақстанның географиялық зерттеу әдістері.* — Алматы: Альманах, 2021. — 300 б.

Жаратылыстану пәндері
кафедрасының меңгерушісі

— Д.Мукашева

ББ жобалық
офисінің жетекшісі

Б.Рысдаулетова

Қабылдау комиссиясының
жауапты хатшысы

Ә.Мейрамбек

Академиялық мәселелер
жөніндегі департамент директоры

Г.Кыдырбаева

Басқарма мүшесі – академиялық
мәселелер жөніндегі проректор

Б.Таубаев